

informatiebrochure
Neonatologie

ziekenhuis maas en kempen

Welkom op onze n*-dienst

Dit boekje is van:

.....

Geboortedatum: .....

Geboorte-uur: .....

Gewicht: .....kg

Lengte: .....cm

Hoofdomtrek: .....cm

Infobrochure Neonatologie

Inleiding.....	3
Ons team	4
Bezoek aan jullie baby	5
Onze n*-dienst	6
Verzorgingsmomenten.....	8
Emoties bij de ouders	12
Afspraken bezoekenregeling n*-dienst.....	12
Fototherapie.....	13
JOEPIE naar huis!	13
Checklist bij ontslag	14
Woordje van een mama	15
Nuttige websites	16

Inleiding

Beste ouders,

Allereerst van harte proficiat met de geboorte van jullie zoon/dochter.

Jullie baby is onverwacht of verwacht opgenomen op onze n*-dienst.

Waarschijnlijk rijzen er nu een heel aantal vragen over de verzorging en de behandeling.

Hoe lang de couveuseperiode zal duren, hangt natuurlijk af van de algemene toestand, de ontwikkeling en de groei van jullie baby. Wij trachten jullie zoveel mogelijk te betrekken in de verzorging.

Met deze brochure willen we jullie voor een groot deel wegwijs maken op onze afdeling. We hopen dat jullie alvast een antwoord vinden op een aantal vragen en staan steeds voor jullie klaar om verdere uitleg te geven.

Het medisch en vroedkundig team.

Eerste vragen van de ouders

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ons team

Ons team bestaat uit kinderartsen en vroedvrouwen.

Dagelijks komt de kinderarts kijken hoe jullie baby het stelt.

Als jullie nog op de kraamafdeling verblijven, komt de kinderarts ook steeds een bezoekje brengen op de kamer.

Als jullie terug thuis zijn en toch een gesprek wensen met de behandelende kinderarts, geef dan een seintje aan de verpleging zodat er een afspraak gemaakt kan worden.

Soms vraagt de kinderarts bepaalde onderzoeken aan vb. een bloedname, een echografie, ... Jullie zullen hiervan steeds op de hoogte gehouden worden. Info over de medische toestand, labo resultaten en onderzoeken worden door de kinderarts meegedeeld.

Vragen aan de kinderarts

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Telefoontjes kunnen 24u op 24u.

Heb je vragen, ben je ongerust of wil je gewoon even informeren hoe het met jullie baby gaat? Aarzel dan niet en contacteer onze dienst.

TEL. 089 50 6304

Let op: Telefonisch wordt enkel uitleg gegeven aan de ouders.

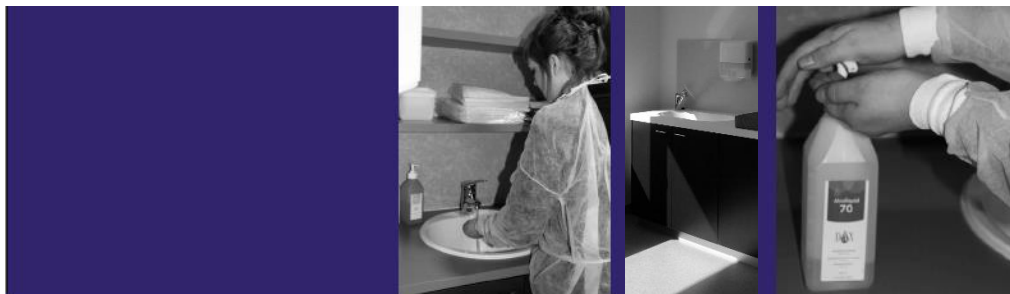
Bezoek aan jullie baby

De dienst neonatologie ligt aansluitend aan de kraamafdeling en verloskamer op de eerste verdieping van het ziekenhuis. Als jullie de eerste keer naar de afdeling komen, zullen de vroedvrouwen jullie begeleiden. Jullie mogen op elk moment van de dag binnen op de afdeling (bij voorkeur op de verzorgingsmomenten). Om veiligheidsredenen is de deur gesloten. Vraag aan de vroedvrouw om de deur te openen.

Jullie zullen begrijpen dat de baby's op de afdeling neonatologie om allerlei redenen meer vatbaar zijn voor infecties. Om deze infecties te voorkomen zijn er een aantal voorzorgsmaatregelen getroffen.

Bij binnenkomst op de afdeling vragen we volgende aandachtspunten in acht te nemen:

- Trek een speciale schort aan over je kledij.
- Verwijder horloge en juwelen.
- Was grondig je handen en onderarmen. Droog ze af en ontsmet ze vervolgens met alcoholgel.
- Bij verkoudheid, een koortsblaas of een andere infectie dienen jullie altijd contact op te nemen met de vroedvrouwen. Indien nodig worden er extra voorzorgsmaatregelen getroffen zoals bijvoorbeeld een mondmasker.

Onze n*- dienst

Op onze afdeling vangen we baby'tjes op vanaf 34 weken zwangerschapsleeftijd. Onder deze 34 weken, of indien de baby intensievere zorgen nodig heeft, zullen gespecialiseerde NICU afdelingen gecontacteerd worden en kan het zijn dat de baby alsnog naar een ander ziekenhuis overgebracht wordt.

Op onze afdeling worden de meeste baby's eerst opgenomen in een couveuse om daarna de overstap te maken naar een verwarmd bed om zo uiteindelijk naar een gewoon bed te gaan. Alle baby's worden ook aan een monitor gelegd om de parameters goed op te volgen.

De eerste keer dat jullie op bezoek komen, kunnen jullie wat overweldigd zijn door de omgeving. Het kan zijn dat de apparatuur een alarm geeft. Laat je zeker niet afschrikken. We geven zoveel mogelijk informatie waarvoor alles dient.

Waarom jullie baby op de afdeling is opgenomen, kan om verschillende redenen. De meeste baby's die bij ons verblijven, zijn te vroeg (prematuur) geboren of zijn te licht van gewicht.

Op onze afdeling krijgen ze dan de nodige zorgen en een lekker warm nestje om goed te groeien en bij te komen in gewicht zodat ze zo snel mogelijk mee naar huis kunnen.

Soms is een infuus ook nodig voor toediening van extra vocht of medicatie.

Sommige baby's hebben ook nood aan extra zuurstof. Dit kan in de couveuse toegediend worden.

Ook al lijkt jullie baby nog zo kwetsbaar, toch heeft jullie baby behoefte aan bekende geluiden, aan jullie stem en jullie aanrakingen. Zelfs als hij/zij in de couveuse ligt. Praat tegen jullie baby, breng een knuffeltje, speentje, ... mee. Probeer ook de momentjes van slaap en rust te respecteren. Geef dan niet teveel prikkels, maar leg bijvoorbeeld je hand zacht op het hoofdje.

Verzorgingsmomenten

De meeste baby's die bij ons op de afdeling verblijven, krijgen 8 voedingen op vaste voedingsuren. De uren zijn voor alle baby's hetzelfde:

07u30	10u30	13u30	16u30
19u30	22u30	01u30	04u30

Afhankelijk van hoe jullie baby het stelt en het gewicht, kan het zijn dat de kinderarts beslist om over te gaan op 7 voedingen.

Indien we over gaan naar 7 voedingen veranderen enkel de voedingsmomenten 's nachts.

07u30	10u30	13u30	16u30
19u30	24u00	04u00	

Jullie zijn natuurlijk altijd welkom om jullie baby eten te komen geven op bovenstaande uren. Tussendoor is een bezoekje natuurlijk steeds mogelijk. Geef een seintje aan de verpleging wanneer jullie komen zodat we hier rekening mee kunnen houden.

We proberen jullie zoveel mogelijk te betrekken bij de verzorging van jullie baby. Dit natuurlijk in de mate van het mogelijke.

De eerste keren worden de voedingen meestal gegeven door de vroedvrouwen. Het is immers belangrijk jullie baby goed te observeren tijdens het drinken en het zuigen aan de fles. Dit is in het begin niet altijd zo vanzelfsprekend. Van zodra de toestand van jullie baby het toelaat, kunnen jullie eerst met hulp en later alleen jullie baby voeden.

Zowel voor te vroeg geboren baby's als voor voldragen baby's is moedermelk de beste voeding. Wanneer jullie niet kiezen voor borstvoeding, is flesvoeding een goed alternatief. De aangepaste zuigelingenmelk bevat de nodige voedingsstoffen voor de groei en ontwikkeling van jullie baby. Indien jullie van plan zijn om borstvoeding te geven, dan gaan we alles in het mogelijke stellen om dit zo snel mogelijk te doen lukken. In de beginfase kan jullie baby misschien nog niet rechtstreeks aan de borst zuigen. Dan geven we de afgekolfde moedermelk op een andere manier. Naarmate de baby "ouder" wordt, zal hij/zij ook steeds sterker worden en krachtiger kunnen zuigen: "Geduld wordt beloond!"

Kangoeroeën (zie verder) stimuleert de borstvoeding. Meestal wordt op onze dienst gestart met 1 tot 2 maal aanleggen om uiteindelijk over te gaan naar volledig borstvoeding.

Borstvoeding

Als jullie hebben gekozen om borstvoeding te geven, proberen we hier op de n*-dienst ook zo snel mogelijk mee te starten. Dit in de mate van het mogelijke en de draagkracht van jullie kindje natuurlijk.

Er worden steeds goede afspraken gemaakt met jullie over het aanleggen (Hoe lang?, Wanneer?, Hoe vaak?, ...) en het afkolven.

We geven, als je baby niet aan de borst mag, wil of kan drinken, steeds de voorkeur aan moedermelk in de flesjes. Vandaar dat afkolven meestal noodzakelijk is en we hier snel na de bevalling mee zullen starten. Jullie zullen op de kraamafdeling verschillende tips krijgen over het kolven. Vraag gerust als er onduidelijkheden zijn. Kolven op de n*-dienst bij jullie baby is toegestaan.

Eenmaal thuis kan het op en af rijden naar het ziekenhuis in combinatie met afkolven best vermoeiend zijn. Neem voldoende rust en houd vol, want het is achteraf zeker de moeite waard. Als je terug thuis bent en je zit met vragen of onduidelijkheden over afkolven, bel gerust of vraag het na als je een bezoekje brengt.

Moedermelk bewaren / gebruiken

Enkele tips voor thuis:

- Flesjes nooit tot boven vullen. Max. 120 ml per flesje.
- Flesjes labelen met naam, datum en uur van afkolven. Laten afkoelen in de koelkast en vervolgens invriezen. Breng de moedermelk bevroren mee naar het ziekenhuis in een frigobox met koelelementen. Liefst steeds de oudste moedermelk eerst meebrengen.
- Houdbaarheid van moedermelk:
  - Op kamertemperatuur (16-29°C): 3-4 u
  - In de koelkast (niet in de deur van de koelkast) (< 4°C): 72u
  - In de diepvriezer (< -18°C): 6 maanden
- Ontdooide moedermelk: binnen de 24 uur gebruiken, in de frigo laten ontdooien
- De kleur van moedermelk kan variëren. De kleur van de melk zegt niets over de voedingswaarde.
- Afgekolfde moedermelk, en zeker ontdooide moedermelk, kan wat vreemd ruiken. Dit is normaal en betekent niet dat ze bedorven is.
- Vlokjes in de melk zijn meestal vetvlokjes. Door de fles na het opwarmen rustig te schudden (zwenken), lossen deze weer op.
- Diepgevroren melk eerst laten ontdooien in de koelkast (liefst achteraan om grote temperatuurschommelingen te vermijden). Snel ontdooien mag ook door het flesje melk in warm water te zetten. GEEN microgolfoven!
- Melk die de baby niet opdrinkt moet je weggooien.
- Opwarmen: au bain marie of in de flessenwarmer. NOOIT in de microgolfoven! Eenmaal opgewarmd, deze melk binnen het uur gebruiken en niet meer heropwarmen.
- Test alvorens de melk te geven steeds of deze niet te warm is.
- Flessen steeds na elke voeding afwassen en terug steriliseren.

Flesvoeding

Tips voor thuis:

- Gebruik enkel fliessenwater geschikt voor zuigelingenvoeding.
- Per 30 ml water 1 afgestreden schepje poeder. Neem een losse schep poeder, niet aandrukken.
- Flessen niet op voorhand klaarmaken en indien klaar gemaakt direct geven.
- Melk die de baby niet opdrinkt, moet je weggooien.
- Opwarmen: au bain-marie, in de flessenwarmer of in de microgolfoven.
- Opgewarmde melk binnen het uur gebruiken en daarna weggooien.
- Test alvorens de melk te geven steeds of deze niet te warm is.
- Flessen steeds na elke voeding afwassen en terug steriliseren.

In badje

Indien de toestand van de baby het toelaat, wordt hij/zij gewassen om 19u30. Dagelijks wordt jullie baby voor het bad gewogen. Zo kunnen we goed het gewicht opvolgen.

Alle gegevens worden genoteerd op een verzorgingsfiche die jullie - indien gewenst - mogen inkijken.

Jullie krijgen de nodige tips, uitleg en begeleiding over het geven van een bad. We doen het wassen voor totdat jullie er vertrouwd mee zijn.

Indien de baby nog een infuus heeft of om een andere medische reden niet uit de couveuse kan, wordt hij/zij opgefrist en gewogen in de couveuse door de vroedvrouw.

Lekker knuffelen / kangoeroeën

Jullie baby kan intens genieten van jullie aanwezigheid. Als de baby nog een infuus heeft of in de couveuse ligt, wordt de verzorging in de couveuse meestal door de vroedvrouw gedaan. Een aantal keren per dag, afhankelijk van de conditie van de baby, mag deze uit de couveuse en bij jullie op de schoot. Dit zijn intense knuffelmomenten voor beiden om 100% van te genieten. Of de baby al dan niet uit de couveuse mag, wordt beslist door de kinderarts en de draagkracht van de baby.

Indien het moment het toelaat, kunnen jullie ook met jullie baby kangoeroeën. De baby wordt dan met enkel een pamper aan, huid tegen huid, op de borstkas gelegd. De vroedvrouw spreekt dit concreet met jullie af.

Emoties bij de ouders

De opname van jullie baby op onze afdeling blijft voor vele ouders een zware klap/een onverwacht gebeuren. Dit brengt een waaier van gevoelens met zich mee. Onmacht, verdriet, schuldgevoel, ... en anderzijds ook blij en gelukkig. Je zweeft een beetje van rechts naar links. Het ene moment ben je intens gelukkig en het andere moment barsten de tranen uit. Weet dat deze gevoelens er bij horen. Ook het feit dat de baby niet bij jullie op de kamer is, doet pijn. Probeer in jullie relatie zoveel mogelijk jullie gevoelens te uiten tov elkaar. Jullie maken hetzelfde mee, maar verwerken het misschien op een andere manier. Ook met het team kunnen jullie hierover vrij spreken of vragen stellen. Zo kunnen wij misschien een handje helpen om deze gevoelens een plaats te geven.

Indien jullie een gesprek met de psycholoog wensen, geef dit door aan de vroedvrouw.

Afspraken bezoekenregeling n*-dienst

Wie kan op bezoek op de n*-dienst:

- Toegestaan voor beide ouders op elk moment van de dag, bij voorkeur tijdens de voedingsuren.
- Maximaal 2x per dag mag er nog iemand anders onder begeleiding van 1 ouder mee komen.

Algemeen

- Niet meer dan 2 personen tegelijk.
- Tijdens 1 bezoekenmoment wordt er niet gewisseld van bezoek.

- Bij drukte of een andere activiteit op de n*-dienst beslist de arts of de vroedvrouw of het bezoek door iemand anders dan de ouders is toegestaan.
- Wanneer een baby in de couveuse ligt, mag deze enkel door de ouders opgenomen/aangeraakt worden.
- Hygiënevoorschriften in acht nemen.
- Kinderen (geen kleuters) enkel toegelaten in samenspraak met de kinderarts.
- Best even op voorhand laten weten wanneer iemand anders op bezoek komt.

Fototherapie

Te vroeg geboren baby's (<37 weken) krijgen vaak na een paar dagen een gelere huidskleur. Hierdoor kan het zijn dat ze onder de lamp moeten liggen (= fofotherapie).

JOEPIE naar huis!

Het ontslag wordt tijdig met jullie besproken. Voordat jullie baby naar huis mag, krijgen jullie de nodige uitleg en tips door de kinderarts en het verplegend personeel. Schrijf eventueel al je vragen op voorhand op zodat je zeker niets vergeet te vragen. De kinderarts voert nog een laatste klinisch onderzoek uit en spreekt met jullie een controle af. Vraag aan de kinderarts ook na of het nodig is een attest te verkrijgen.

We hopen dat jullie met een goed gevoel en een gerust hart naar huis kunnen vertrekken.

Vergeet zeker Kind en Gezin en eventueel jullie zelfstandige vroedvrouw niet te verwittigen voor verdere opvolging thuis.

Checklist bij ontslag

- Voeding: Soort voeding: .....
- Aantal voedingen: .....
- Hoeveelheid: .....

Medicatie:

.....

.....

.....

Geplande onderzoeken:

.....

.....

.....

.....

Nacontrole bij de kinderarts:

Wat breng ik mee als mijn baby naar huis gaat?

- Maxi-cosi
- Warm dekentje
- Kleding baby: muts / jas / kleedjes
- Tas om de overige kleedjes, knuffeltje, ... in te stoppen
- Indien borstvoeding: koeltas met koelelementen om de resterende flesjes moedermelk uit de diepvries te vervoeren

Woordje van een mama

Na een zware zwangerschap zijn onze twee dochtertjes geboren. Alles was goed verlopen in de operatiezaal. De dokters, samen met de verpleegkundigen, hebben op een professionele en aangename wijze de keizersnede tot een goed einde gebracht. Eerst werd Margot geboren, als tweede Maud.

Beiden waren prematuur. Het was even schrikken aangezien ze lichtgewicht waren. De pediatr stelde ons gerust, hij gaf ons voldoende informatie om alles te begrijpen.

Na 7 dagen op de kraamafdeling te verblijven mocht ik naar huis. Wat hartverscheurend was, is dat ik mijn dochtertjes moest achterlaten op de kraamafdeling. Al van in het begin liet het team van vroedvrouwen ons blijken dat ze met hart en ziel voor onze tweeling gingen zorgen! Ondanks dit hun job was, waren wij als ouders aangenaam verrast van de betrokkenheid en empathie die het team had.

Gedurende hun verblijf stopte regelmatig 'de bus', waarmee ik bedoel dat de dienst plots kon vollopen ... Ook op deze momenten was niets te veel en leek het alsof we de enige waren op de dienst!

Alles was steeds netjes in orde. Als we iets nodig hadden was het maar een woord. Zelfs als alles goed verliep werd er gevraagd of we hulp nodig hadden. De keren voor de bevalling dat we ongerust waren moesten we gewoon even bellen of langs gaan, dag of nacht, geen probleem.

Samen met mijn echtgenoot hadden we geen betere keuze kunnen maken om onze bevalling hier te laten plaats vinden en nog meer de zorg van onze kinderen in de handen van de kraamafdeling te laten. Bedankt allemaal.

Met dank aan de ouders van Maud en Margot.

Nuttige websites

Kind en gezin : www.kindengezin.be

Vlaamse Vereniging voor Ouders van Couveusekinderen – VVOC: www.vvoc.be
Vroedvrouwen.be

Tot slot

We hopen jullie zo goed mogelijk te begeleiden tijdens het verblijf van jullie kindje op onze n*-dienst.

We staan dag en nacht klaar om al jullie vragen te beantwoorden. Jullie kunnen ons bereiken op volgend nummer: 089 50 63 01

Het hele team wenst jullie een fijne kraamtijd en een zorgeloze toekomst met jullie baby.

Auteur: dienst Neonatologie ZMK
Versiedatum Augustus 2018
ZMK BR0133

Ziekenhuis Maas en Kempen vzw • Diestersteenweg 425 • 3680 Maaseik • tel. 089 50 50 50

info@zmk.be